

Sensorveiledning HØKON 1201 H2023

Karakter F: 0-4 poeng

Karakter E: 5-9 poeng

Karakter D: 10-13 poeng

Karakter C: 14-20 poeng

Karakter B: 21-29 poeng

Karakter A: 30-37 poeng

1. Generelt om økonomistyring

- KPIer brukes til å operasjonalisere strategier; Balansen er i stadig endring
- Bankinnskudd og kundefordringer er ikke anleggsmidler
- Avskrivninger påvirker resultatet

2. Avskrivning av anleggsmidler

- Årlig avskrivning blir $800\,000/15 = 53333,33$
- Etter 4 år: $800\,000 - 53333,33 \cdot 4 = 586666,7$
- Årlig avskrivning: $900\,000/8 = 112500$, så $900\,000 - 112500 \cdot X = 337500 \rightarrow X = 5$
- $900\,000 \cdot (0.75^3) \cdot (0.85^2) = 274324,2$

3. Kostnadsføring av omløpsmidler

- Bedriften har 100 igjen på lageret ved slutten av måneden, disse ble kjøpt for 75, dvs $75 \cdot 100 = 7500$
- Total verdi av innkjøpte varer: $200 \text{ stk} \cdot 100 + 300 \text{ stk} \cdot 150 + 250 \text{ stk} \cdot 75 = 83750$. Verdi av de som ble solgt: $83750 - 7500 = 76250$
- Gjennomsnittskostnad per enhet for hele måneden = Totaltotalkostnad for måneden/totalt antall kjøpt = $83750/(200+300+250) = 111.67$
- Gjennomsnittskostnad per enhet for halve måneden = Totaltotalkostnad for første halvdel/totalt antall kjøpt: $(200 \cdot 100 + 300 \cdot 150)/(200+300) = 130$

4. Om balanseføring

- Egenkapitalandelen reduseres pgr mer gjeld
- Totalkapitalen vokser like mye som i (a): +100 000 (vokser som gjeld i a, som egenkapital i b)

5. Om nøkkeltall

- Danne seg et bilde av lønnsomhet
- AK brukes for å danne seg et bilde av likviditet

6. Om nøkkeltall 2

- $(360\,000 + 100\,000)/9\,000\,000 = 5.11\%$
- $360\,000/1500\,000 = 24\%$
- Bruk formel: $EKR = TKR + (TKR - GGR) \cdot (\text{gjeld}/EK)$. Gjeld er X:
 $0.2 = 0.11 + (0.11 - 0.08) \cdot (X/1000000)$. Løs for X: $X = 3\,000\,000$

7. Om kalkyler

- Selvkost: $1500 + 2000 + 3000 + 500 + 1000 + 1500 = 9500$.
(MERK: det kunne tolkes som at «faste utgifter» under tilvirkningskost også dekket indirekte faste indirekte tilvirkningskostnader, så det vil kunne gi uttelling dersom man svarte 9000 her, og 11 000 i (b))
- Fortjeneste per produkt: $20000 - 9500 = 10500$
- DB per enhet: $20000 - (1500 + 3000 + 1000) = 14\,500$
- Kostnaden ved å utvide kapasiteten: 100 000. Kostnaden ved å produsere de 25 ekstra enheten (variable kostander): $(1500 + 3000 + 1000) \cdot 25$. I sum utgjør disse 237500.

8. Om flaskehals

- a. Resurser som ikke begrenser kapasitet har skyggepris = 0

9. Om prosjektanalyse

- a. Svaret er 27% (NV er -500 + $100/(1.273)+200/(1.273)^2+300/(1.273)^3+400/(1.273)^4 = -0.2886311$)
- b. Bør velge prosjektet med høyest NV: prosjekt 1
- NV 1: $-500+100/1.1+200/1.1^2+300/1.1^3+400/1.1^4 = 254.7982$
  - NV 2: $-200+50/1.1+100/1.1^2+150/1.1^3+200/1.1^4 = 177.39$
  - NV 3: $-350+ 50/1.1 + 200/1.1^2 + 200/1.1^3+300/1.1^4= 215.91$

10. Om prosjektanalyse 2

- a. Bør velge hele 2 + del av 3
- NVindeks 1 = $254.7982/500 = 0.51$
  - NVindeks 2 = $177.39/200 = 0.89$
  - NVindeks 3 = $215.91/350 = 0.62$

11. Om kontantstrømanalyse

- a. Betalbare faste kostnader og endringer i AK

12. Om kontantstrøm

AK: 4000;6000;4000;2000;0. Endring AK;-4000;-2000;+2000;+2000;+2000

- 19000
- 10000
- 10000
- IRR = 49%; $(1.49)^4-1 = 393\%$

	0	1	2	3	4
Salgsinntekter		20000	30000	20000	10000
Var kost		8000	12000	8000	4000
DB		12000	18000	12000	6000
Investering	-15000				2000
Endring AK	-4000	-2000	2000	2000	2000
KS	-19000	10000	16000	10000	10000

13. Om divisjonskalkulasjon og ekvivalenskalkulasjon

- Totalkost delt på antall: $600000/100000 = 6$
- Vi trenger totalkost delt på antall rundstykkekvivalenter.
Regner om til rundstykkekvivalenter: $60000+35000/0.4 = 147500$.
Svaret blir $600000/147500 = 4$
- Vi trenger totalkost delt på antall rundstykkekvivalenter.
Regner om til rundstykkekvivalenter: $(60000 + 38000/0.4 + (9000/0.5)/0.4) = 200\ 000$
Svaret blir: $600000/200\ 000= 3$
- Må bruke selvkost for rundstykke og om til kakekvivalenter:
 $3*(1/0.4)*(1/0.5) = 15$
Kommentar: $3*(1/0.4)$ er omregning til brødekvalenter, deretter gange med $(1/0.5)$ ettersom kaker bruker dobbelt så mye ressurser som brød.